

Seminarie 'Armoede op het platteland en in de stad'

1. Welzijnsschakels: situering van de vereniging en haar activiteitsgebied

Welzijnsschakels is erkend als landelijke vereniging waar armen het woord nemen. Welzijnsschakels verenigt vrijwilligers met en zonder armoede-ervaring die lokaal samen de strijd aangaan tegen armoede en uitsluiting. Ze doen dit op verschillende manieren: noodhulpverlening, ontmoeting, gespreksgroepen, vorming, ontspanning, maatschappelijke dialoog en actie.

De vereniging telt 136 groepen verspreid over Vlaanderen. 2600 vrijwilligers bereiken ruim 7000 gezinnen die leven in armoede of uitsluiting. Naast mensen in generatie-armoede, gaat het ook om nieuwkomers, mensen van allochtone afkomst, nieuwe armoede...

Welzijnsschakels is heel actief in 'landelijke' gebieden, waarmee we aangeven dat de vrijwilligersgroepen zich vooral ook buiten de centrumsteden situeren. Het onderzoek 'Armoede op het platteland en in de stad' laat ons alvast toe deze situering te verfijnen naar type ruimte zoals gedefinieerd in het onderzoek. We pasten de omschrijvingen toe op de lokalisering van onze groepen, waarbij we in een eerste tabel rekening houden met de hoofdgemeente (waar de groepen meestal hun basis hebben), en in een tweede tabel ernaast rekening houden met alle deelgemeenten die er deel van uitmaken.

Situering Welzijnsschakels	hoofdgemeente	inclusief deelgemeenten
tussenliggend gebied	38%	34%
stedelijk gebied	35%	21%
dicht stedelijk gebied	18%	10%
platteland	7%	27%
afgelegen platteland	2%	8%
	100%	100%

Het gemiddeld bereik in personen in armoede of uitsluiting per groep is vooral afhankelijk van de activiteiten of dienstverlening. Groepen die ook inzetten op noodhulp bereiken steeds aanzienlijk meer mensen dan groepen die zich louter toeleggen op ontmoeting of vormingsactiviteiten. Toch kunnen we uit deze cijfers zonder meer concluderen dat ook in landelijke gebieden armoede sterk aanwezig is.

	gemiddeld bereik in personen per groep
dicht stedelijk gebied	188
tussenliggend gebied	157
platteland	93
stedelijk gebied	77

2. Dialoog plattelandsarmoede

In 2012 organiseerde Welzijnsschakels in drie groepen een dialoog over armoede op het platteland. Het ging om groepen in de gemeente Rijkevorsel (tussenliggend gebied), Haaltert (stedelijk/tussenliggend/ruraal gebied) en Zedelgem (stedelijk/tussenliggend gebied). Nadien hebben we nog signalen verzameld bij groepen in Brecht (stedelijk/tussenliggend gebied), Beerse (tussenliggend/ruraal gebied), Kontich (stedelijk/ruraal gebied) en Balen (ruraal gebied).

De signalen hebben in hoofdzaak betrekking op volgende levensdomeinen: woonnoden voor huurders en eigenaars, beperkte arbeidskansen, onderbescherming en moeilijke toegang tot het OCMW, afbouw van het aanbod van diensten en voorzieningen (hoofdzakelijk in kleinere deelgemeenten) en beperkte mobiliteit.

3. Uitdagingen die het onderzoek 'formuleert' naar Welzijnsschakels

Vanuit dit onderzoek formuleren we volgende uitdagingen:

- Vanuit onze organisatie, sterk aanwezig buiten de groot-stedelijke context, communiceren over armoede ook vanuit een meer kwantitatieve benadering. Daarbij denken we op de eerste plaats aan antwoorden op vragen zoals:
 - Is er sprake van een toenemend bereik van de doelgroep? Is dit mede te verklaren vanuit toenemende armoede of eerder vanuit een beter bereik van mensen in armoede in landelijke gebieden, waar armoede geacht wordt nog meer verscholen te zijn?
 - Bereiken we de doelgroep ook in de deelgemeenten?
 - Welke subgroepen bereiken we?
 - Merken we een toenemend beroep op noodhulp?
 - Andere signalen van (toenemende) armoede?
- Vanuit onze organisatie inzetten op een meer systematische benadering van signaaldetectie met als doel
 - Inzetten op een pro-actieve rechtenbenadering
 - Dialoog organiseren (lokaal/bovenlokaal) met het oog op structurele armoedebestrijding
 - Met deze inhoud samenwerken met
 - Het Steunpunt
 - Netwerk tegen armoede en Welzijnszorg
 - (kwalitatief) wetenschappelijk onderzoek

Welzijnsschakels vzw
Huidevettersstraat 165
1000 Brussel
02/548.36.78

www.welzijnsschakels.be

diederik.janssens@welzijnsschakels.be